

LIBERTATEA

Abonamentul la „Libertatea”: 50 Lei pe an.
Pentru țărani, prețul foil e scăzut la numai
32 Lei pe an, 16 Lei pe 6 luni, 8 Lei pe 3 luni.
„Foata Interesantă” și „Plugarul Luminat”
se dau gratuit. — In Jugoslavia 40 Dinari.

FOAIE PENTRU POPOR

Apare în fiecare Joi

Director: Pr. IOAN MOȚA

Pentru Americani: „Libertatea”, „Foata Inter.” și
„Plugarul Lum.” pe un an 2 dollari. Banii se trimit
la dl John I. Savu, 1. Main Str. Warren, Ohio. Foli
la Orăștie se dă de știre prin o cartă postală.

Izbăviți — de jumătate!

Am fi nedrepti înaintea oam-
nenilor și alui Dumnezeu, dacă
nu am mărturiși, că de 4 ani
încoace Ziua Invierii, este pen-
tru noi Românii din fosta Un-
garie, sărbătoare îndoit de lu-
minată și de fericită, decum era
înaintea acestor ani.

Toată grija cea lumească
dela noi de o lăpădăm, va tre-
bui, ca drepti creștini și buni
români, să mărturisim, că —
eu toți ne aflăm mai bine de
cum eram în vremile de urgie
ale trecutei stăpâniri străine.
Azi copiii nostri se duc mai cu
drag la școală, căci au toată
nădejdea, că, după învățatura
ce și-or alege, au libertate a
pași pe acea carieră de viață,
spre care vor simți mai multă
plăcere, spre care i-a trage
inima mai tare. Și plugarul, și
mășterul și negustorul și în-
vățătorul și preotul și profeso-
rul, toți se simt mai la larg și
mai la bine. Și, cumpănindu-și
cu dreptate starea lor de azi
cu cea din apusa vreme, vor
așa, că — în toate privințele
e mai bine azi, ca în acel tre-
cut. Chiar punând în cumpănă
și scârbele prin care trecem, —
tot e mai bine azi.

E „mai bine”, dar nu e
bine, cum ar putea să fie și
cum ar trebui să fie de bine!

Am ieșit dintr-o robie, din
cea politică, — dar, pentru ca
să fim aievea mulțămiiți, pentru
ca țara asta să fie cu adevă-
rat plină de cuvântului, pământ-
ul făgăduinței, învierea cea lu-
minată, pe cari noi le-am nă-
dărdit, le-am dorit, pentru cari
ne-am rugat celui Înviat din
morți, — trebuie să mai scăpăm
și din robia — prostiei, a
morăvurilor urite, a leco-
miei sălbateco de a „stăpâni”
frate pe frate, în loc de a-l îm-
brățișa pe el...

Iar aceste stări le poate a-
duce numai valul de lumină mare
a învățătorei cele cu duh ade-
vărat creștinesc la temelii
ei, — numai cultura cea ade-
vărată, care nu osto spoială
goală!

Impărăția acestei culturi tri-
mite-ni-o nouă, Doamne, cât mai
curând, care să ne îndulcească
morăvurile, să ne izbăvească
deplin!

Celor-ce întru aceasta năzuiesc,
prin vorbele lor, prin scrisul lor,
prin munca lor, și tuturor bu-
nilor noștri cetitori, cari ca și
noi le simt și le dorim acestea,
le urăm un fericit:

Hristos a înviat!

Patriotismul nostru

— La Alba-Iulia. —

Conducerea Partidului Național
a hotărât încă în adunarea comite-
tului său dela Cluj, că va chema o
nouă adunare a Românilor din Ar-
deal, Bănăt și Crișana, la Alba-
Iulia, unde poporul nostru să-și
arate simțămintele sale în fața stă-
rilor de lucruri în care am ajuns
pe urma trecutelor alegeri.

Gazetele dela București au dat
o tâlcuire greșită acestei noul che-
mări la Alba-Iulia. Cei cari nu-și
simțau sufletul tocmai curat, se te-
meau, că în acea adunare, o să izbuc-
nească nemulțumirile poporului nos-
tru, până a spune un cuvânt care
să se atingă de înșasi unirea cu
vechiul Regat.

Că așa e în Yugo-Slavia. Aci gu-
vernul din Belgrad purtându-se urit,
ca „cuceritor” cu țările nou alipite,
acelea au început a-și ridica glasul
și pumnul spre Belgrad și a spune:
»Dar nu mai cunoaștem stăpânirea
voastră! Dorim deosebirea de
voi. Noi suntem destul de oameni
că să ne ocărțim singuri!..»

Ca nu cumva să se audă și dela
Alba-Iulia un astfel de glas de Ro-
mân năcăjit, — se spunea că gu-
vernul va pune chiar pedeci adu-
nării. Că Regele va întervenii...

Toate aceste spaima și năluciri,
au fost frumos și bine spulberate
prin rostul festului ministru Mihai
Popovici, care, înțeles cu d-nul
Valda, care conduce trebile parti-
dului, în timpul boalei dlui Maniu,
— a spus unei gazete din București:

...„Nici vorbă nu poate fi, ca
la adunarea dela Alba-Iulia, să
se ridice cuvânt asupra unirii!

„Pentru faptele netrebnice
ale unor oameni ce nu-s buni

patrioți, — nimenea din noi
n'are să ridice vorba asupra a-
cestui lucru.

„Unirea este desăvâr-
șită și sfântă”!..

Și spune, că se va vorbi acolo
numai de mijloacele prin cari să fie
aduși politici dela București, a nu
mai socoti Ardealul ca o „colonie”
bună de stors de ori-și-cine și în
tot chipul.

Cade așa de bine sufletului nos-
tru a auzi aceste cuvinte de adevă-
rați patrioți, iubitori de țară!

Așa trebuie să gândim și să vor-
bim toți: Răutățiile să le lecuiim cum
putem, dar țara să ne trăiască, căci
e a noastră și așa cu scăderi cum
e. Pe acelea le va lecui timpul, cu
singurul său leac: cultura, pe
care dă-ni-o Doamne cât mai cu-
rând în forma ei adevărată și feri-
citoare!

UNELE—ALTELE

Un vecin bun.

Are și țara noastră un vecin
bun, cel mult doi, — că de cel răi
are mai mulți.

Vecinul bun e Cehoslova-
cia, statul cu poporul luminat al
Cehilor, cari, suferind și ei dela
fosta împărăție austro-ungară, se
simt soși de suferințe cu noi și în
să nu ne facă deloc greutăți în
noua noastră viață de stat.

Cind s'au adunat comisiile de
statorire a granițelor între noi și
ei, în Maramurăș, — dacă li-s'a
arătat că cei dela Paris, neavând
vreme a face cercetări de tot amă-
nunțite, au dat prea multe comune
românești statului cehoslovac, —
ei au zis: uite, vi-le dăm noi
napoi de voi bună. Doar ar
fi numai măr de ajiși și de certe
între noi, și — n'avem lipsă de
asta.

Acum, mai nou, fiind vorba de
a se face ușurări la graniță, locui-
torilor de pe o parte și de alta a
graniței, ca să-și poată folosi avutul
ce li-ar cădea dincolo de granița
nou trasă, — Cehoslovaci au spus:

Vom trimite Maramurășului tot
felul de lucruri de fabrică, mașini
și alte celea, fără să luăm vamă
după acele lucruri! Și comunele
românești, care spun că au pășuni
pe hotare trecute la noi, au
slobozenie a se folosi de acelea,
fără a li se face nici o pedecă
de deregătoriile noastre cehoslo-
vace!

Iaca vorbă de vecin cinsit și
bun.

Poate la fel e și vecinul polon.
Incolo: vecinul rus, ufl, — ve-
cinul ungar, val!, vecinul bulgar,
tulal!, sîrbul?, I-se cam văd corni-
jele în Bănăt..

Ce bine-ți cade o vorbă bună,
ca a cinsitului vecin Cehoslovac.

Marea paradă dela Belgrad cu prilejul căsătoriei Regelui.

Se vestește din Belgrad, ora-
șul cu scaunul de Domnie al Iu-
goslaviei, că din prilejul căsătoriei
Principesei Mărioara a Româneli
cu Regele Alexandru al Sîrbiei,
printre alte mari parade, — Socie-
tățile de cântări din Sîrbia, se pre-
gătesc să-i facă nouă Regine o
„serenadă” (cântare de seara, în
fața casei) la care să iee parte
cel puțin 1000 de cântăreși din
toate colțurile Sîrbiei. Așa cum
Sîrbia n'a mai văzut. Ele cântă
bucuria țării că pe tronul ei vine
ca Regină fiica viteazului Rege a
celei mai mari țări din Răsărit,
care s'a coperit de glorie în răz-
bol, mărindu-și foarte țara sa.. Și
vine să stea alături de tinărul
Rege sârbesc, care e la fel de mare
și coperit de glorie pentru țara sa,
pe care și el a mărît-o foarte în
același crâncen război..

— La cununia lor, în biserica
Patriarhiei din Belgrad, va cânta
cel mai mare cor cel poate da
regescul oraș, stând din cântăreși
de Operă și ce are Belgradul mai
bun ca cântăreși.

— Pentru ca și cel în pălămie
să simtă o ușurare, o milă regală,
din acel privilegiu se va da iertare
de tot, o cu mare ușurare de
pedepse, tuturor celor în robie și
în suferințe.

Din parlament

nu putem aduce deloc vești bune.
In cele din urmă ședințe la care
partidele de împotrivire au mai luat
parte, s'au aruncat guvernului alte
vorbe grele pen'ru volnicile din
alegeri. Cind a fost, de pildă, des-
baterea asupra alegerii dela Bra-
șov și Săcele, deputatul Mihai Po-
povici, foat ministru, a zburat greu
guvernul, ajungind a-l spune, că
aceste purtări urite cu cel mai sfiat
drept al poporului, cu dreptul lui
de voi, sunt „dovada stării scă-
zute sufletești a acestei A-
dunări, și a lipsei desăvârșite de

culturală... Opoziția l-a aplaudat din răspuțeri, liberalii au protestat cu îndârjire. A fost o larmă grozavă minute întregi! Vorbitorul încheind a spus:

„Dacă am luat parte la dezbaterea asupra întăririi (validării) alegerilor, a fost numai ca să vă dovedim, că guvernul și majoritățile (adecă deputații sprijinitorii al guvernului) s'au făcut părtași ai fărâdelegilor! Dar democrația va leși biruitoare și va face să amuțască acest guvern”.

După aceasta partidul național și fărânesc a părăsit sala Adunării. Cel averescan n'a intrat peste tot în ea.

Așa fel au fost întărite toate alegerile, și cea dela Orăștie, ori-cite plângeri s'au ridicat împotriva lor. Numai vre-o 4 vor fi nimicite.

Singuri.

Rămăși singuri, lumea credea după cum spuneau și gazetele guvernului, că deputați liberali se vor pune pe lucru din greu și vor trece în 3-4 zile legi cât în o lună întregă.

Dar — n'a fost așa.

În partidul liberal se vede că sunt și porniri potrivnice destul de însemnate, cari numai prin filifa de față a partidelor de împotrivire, cari atacă guvernul și tot partidul său, erau f'cute să tacă.

Acum, că opoziția a ieșit din Adunare, pornirile potrivnice din sânul partidului liberal, s'au dat lute-lute pe față.

Șeful, stăpânul, plecase în 4 April la Geneva (în Italia) unde e adunat un Mare Sfat al tuturor Statelor europene, atât a celor biruitoare, cât și a unora din cele biruite.

Și atunci îndată:

Cearta a izbucnit!

Ministrul Domeniilor și Agriculturii, dl Al. Constantinescu, a înaintat în ședința din 7 April, un plan de lege, prin care se face o regulare a proprietății de pământ în Dobrogea. Dsa spune că statul are în Dobrogea vre-o 60.000 de hectare, pe care eră să le împartă între țărani. Guvernul Averescu, prin o lege ticluită de Garofid, mare apărător al moșierilor, a adus prin o lege furisată într'o ședință de noapte, hotăriri prin cari acele întinderi ale statului, se lăsu să fie cumpărate de anumiți proprietari și să fie scăpate de împărțire între mulțime. Dsa cere ca acele pământuri să se întorcă în proprietatea statului și până în toamnă să fie împărțite între plugari. Ca să se poată asta, Ministrul a cerut „urgență” pentru legea sa (adecă să fie socotită de grabnică și să se lee îndată în dezbateri, încă în puținele zile ce mai sunt până la plecarea deputaților acasă).

Dar ci că între Ministrul Constantinescu și Ministrul Vinului Brătianu, e o dușmănie ascunsă. Și oamenii dlui Brătianu au folosit prilejul al da un bobârnac dlui

Constantinescu. S'au ridicat vre-o doi din ei și au vorbit împotriva „urgenței”, că lucrul acesta nu-i grabnic, să se amâne pe toamnă ca să aibă oamenii vreme a se gândi asupra acestel legi. Și — au votat 100 de înși împotriva ei, și numai 50 pentru ea. Ministrul Constantinescu era învins. El a priceput lovitura.

A plecat acasă și a trimis dlui Văitolanu, care șine locul de înfiu Ministru, scrisoare, prin care îi face cunoscut, că — se retrage din guvern (apădă dela sine slujba de ministru).

S'a făcut holcă mare. Se vorbea că încă 2 ori 3 Miniștri îl vor urmă, că, dară, guvernul e cu o roată în șanș. gata să se răstoarne.

S'a conchemat îndată un Sfat al miniștrilor, — la care dl Constantinescu n'a mai luat parte. Sara epoi s'au dus la el dlui Vinului Brătianu, Art. Văitolanu și L. G. Duca, să-l înduplece a nu se retrage, a nu face spărtură în guvern chiar în aceste zile când înfiul Ministru Brătianu e la Genova în treburi mari de ale țării.

I s'a f'găduit că mâne se va repara totul, l se primește legea și l se dă vot de încredere...

S'a telegrafiat înfiul ministru Brătianu la Geneva.

Pe când încheem foata aflăm că au putut împăca pe ministrul supărat, și au „dres” ce au stricat ieri, cerindu-l un fel de lertare, ca să fie iară bună pace, până la alt prilej de ghioldeală.

Ua lucru se vede împede din această întâmplare: în partidul liberal nu e înțelegere, — prea mulți prea multe ori f'șteptind, și frecările între nemulțămii s'au început mult mai curind ca, de pildă, în taberele de glotași ale lui Averescu. Iar asta nu e deloc semn de trăinicie.

Nefțelegeri și la opoziție?

Când partidul Național și cel fărânesc au ieșit din parlament, — dl N. Iorga nu l-a urmat. Dsa are mândrie, de a nu merge pe un drum cu C. Stere, cunoscutul om al Germanilor în zilele cele mai grele pentru biata țară românească.

— Dar abia ieșii, — în're fărânișii încă s'au iscat nefțelegeri asupra întrebării: să lasă de tot din adunare, ori ba? Unii vor, alții nu. O parte ci că se vor întoarce în adunare.

Partidul Național așteaptă în sănătoșirea dlui Iuliu Maniu, ca să se adune la Alba Iulia și acolo să hotărască ce va face.

Din Sîrbia

vin știri îngrijitoare. Incordările între partidele politice au ajuns așa stare, încât e teamă de izbucnirea unor tulburări primejdioase. Intâiul ministru Passici care avea să plăce la Geneva

pentru a lua parte la marele sfat al statelor ce se întrunesc acolo, și a amânat plecarea până ce vede cum se liniștesc ori se involbură lucrurile în țara lui.

De ce? Pentru-că guvernul dela Belgrad, a pășit fără tact fără adevărată iubire frățească, față de popoarele din țările slave pe care pacea dela Paris le-a dat Sîrbiei, și acele popoare: Croații și Slavonii, Bosniicii și chiar Sîrbii din Croația, trăind o viață destul de înaintată politică și chiar destul de liberă, — se simt dați înapoi din starea la care se știau, în loc să fi făcut un pas înainte prin unire cu statul frate al Sârbilor. De aci frecări, mari nemulțumiri mari amenințări și porniri primejdioase pentru unitatea nou încicolatului stat iugo slav (Sârbia mare),

Și, dacă guvernul dela Belgrad nu-și va ști călca pe năravuri și nu va căuta să atragă și împace pe cei nemulțămii, — va mai trece multă apă pe Sava și Drava, până să poată spune, că statul Jugoslav este a'avea o țară și înseamnă o putere!

Dela hotare

Ziarul „Dacia” din București ține a ști, că la Bulgaria se găsește adăpostită o armată rusească (armată din refugiați ruși) stând din 25.000 de oameni. Sunt resturi din armata la Wrangel, cel care a încercat răsturnarea Bolșevicilor și ridicarea vechii stăpâniri țariste, dar greutățile războiului l'au înfrint și de aceea s'a refugiat cu căta armată a putut scăpa, prin celelalte țări slave.

Ci-că guvernul bulgar a spus, că el suferă în țara această armată rusească, dar nu ia nici o răspundere pentru purtarea ei... Cu alte cuvinte, dacă ea ar năvăli într'o zi, zicem în Dobrogea, în Căndrilter, tulburând acel cap al țării românești, — guvernul bulgar s'ar spăla pe mâni că el... n'are nici o vină într'asta.

— În Sîrbia încă se află părți din armata rusească wrangelistă.

Iar în Ucraina Generalul Brussilow, cel ce dase bătăie Austriecilor și Nemților în Galiciia în 1916-17, ci-că e numit Comandant suprem (cel mai mare) peste armatele bolșevice ce sunt în refacere în partea de miază-zi a Rusiei.

Din aceste somne ale mișcărilor rusești, ziarul bucureștean trage înclăzirea, că noi Românii avem multe cuvinte de a fi cu ochii n patru, — căci

vechii noștri dușmani nu au pierit, sunt numai amețiți, și cearcă să-și desmorțască oasole.

Răspuns

la „Răspunsul” dlui Dr. Vlad II.

Daui mai departe lămuriri la multele învinuiri ce dl Dr. Vlad le ridică asupra mea în „Răspunsul” d-sale din Nr. 15. al „Soliei”:

Povestea cu exportul de vite.

— E supărat Dr. Vlad pe mine și „Libertatea”, că n'am publicat un articol electoral, în care se spune, că liberalii n'au îngăduit exportul vitelor, nici în zilele Conziliului Dir., nici în ale guvernului Vaida, — sărăcind prin asta poporul. Și mă bănuște că de aceea nu l'am publicat, că... sprijineam, prin această cere, pe liberali.

Nu, D-re Vlad, ci prin nepublicarea articolului te crufam pe d-ta și pe miniștri noștri ardeleni din guvernul Vaida. Eu nu pun în gazetă decât lucruri, pe cari le cred și eu. Iar eu nici azi nu vreau să cred, ce se spunea în acel articol. Iacă de ce: În vremea guvernului Vaida, Ministru al Căilor Ferate eră dl Mihai Popovici din Partidul Național, iar Ministru de Finanțe și dară și peste Vămile țării, eră dl Dr. Vlad. Liberalii erau în opoziție, așadar n'aveau cuvânt în conducerea țării.

Acum: Cum pot eu să spun poporului nostru, că pe când Ministrul ce poruncește peste trenuri, eră un ardelean de-al nostru, iar Ministrul peste Vămile țării, tot un Ardelean, care el închide, el deschide acele vămi, — în această vreme, nu acești miniștri îndrumau trenurile și închideau sau deschideau vămile țării, ci — liberalii, care erau în opoziție! Apoi eu așa o laudă liberalilor nu voiam să le aduc, că, și când nu-s la putere, tot ei poruncesc, — iar pe miniștri noștri nu voiam să-i arăt așa de... nu știa cum, cum li arată acel articol!

De ce am tipărit »Dreptatea»?

Imi ia dl Dr. Vlad tare în nume de rău, că am tipărit în tipografia mea gazeta electorală liberală „Dreptatea”...

Rog pe dl Dr. Vlad să ostenească la „Domeniul Aurel Vlad din Bobâlna”, să se uite odată prin cărțile de socoteli ale acelu Domeniu, și să-mi spună apoi: Nu găsește domnia-sa acolo că s'a vinde, și se vinde, vin din pivnițele d-sale, la nici un Sas, Ungur, Evron? Nu se vinde viță de vile din frumoașă și vrednică de laudă pepinieră a acelu Domeniu, la nici un strein? S'u când vine cineva să cumpere bucatele rodite pe moșie, sau porcii din sistematicele îngreșătoare, îl întrebă d-sa că o Români, ori e Ungur, Sas sau Bidan?

De sigur că nu! Ci — vinde ori și cui! Imi aduc, de pildă, aminte, că în 1914 toamna târziu, când eu îi adusesem d-lui Dr. Vlad pașaportul cerut de d-sa din București, (era pașaportul poetului Soricu) pentru a putea trece și d-sa, cu mine și cu Bornemisa, în Regat, la despărțire mi-a spus, că nu poate încă pleca, căci merge întâi la Viena, să vândă câteva vagoane de porci grași, să se plătesc mai bine acolo ca aici. Și i-a și dus la Viena. Și de atunci mulți va fi trimis și la Viena și la Pesta, fără a-i întreba pe cumpărători că sunt înscrși în Partidul Național ori ba. Și de-aș fi răutăcios, aș întreba pe Dr. Vlad: „D-ta, ca bărbat politic, nu știai oare, că România a închis granițele spre Austro-Ungaria și nu le mai dădea nici cereale, nici petrol, nici benzină, ducând politica de infometare și de slăbire a acestei împărății, dușmane nouă?” Și pe când România o infometă, d-sa o sătura cu porci, cu grâu, cu de toate.

Totuși nu s'a găsit nimenea care să-i bage de vină d-lui Dr. Vlad, că și vinde rodirile moșiei d-sale frumoase, ori și-cui. Nu-i bag nici eu.

Dar atunci, Doamne, cum poate d-lui Dr. Vlad să-mi bage mie de vină, că în tipografia mea, care asta e moșia mea, tipăresc, nu lucrările unor Jidani ori Nemți ori Unguri, ci tot a unor Români, doar că nu s-de-același partid politic cu mine?

Că eu „am împărțit” acele foi, e un neadevăr! În zilele de lucru, se ridicau cei a căror erau, din tipografie. Dacă în vre-o Duminică venea cineva și-mi spunea: Di Cuzuta ori Iarca sau alții, cari aveau drept asupra foii, m'a trimis să-mi dați câteva foi, îi ziceam: Ia-ți de-acolo câte a zis și ote-ți-a dat drept.

Tot așa făceam cu cei ce veneau și cereau „Solia Dreptății”, trimiși de d-lui Dr. Vlad. Le spuneam: Ia-ți câte-ți-a spus și cite ai drept.

Asta e, d-le Vlad, că eu „împărțiam” aceste foi? Și în asta vezi d-ta o lucrare a mea împotriva partidului ori a d-tale?

Necredința mea față de Partid.

Imi impută d-lui Dr. Vlad, că n'am fost destul de credincios Partidului Național, pentru-că n'am fost așa de războinic prin foaie, cum d-sa a și dorit...

Acți e, d-le Vlad, numai chestie de temperament (de fire) și de felul de a vorbi. E ca între oameni. Unii strigă, zbiară, ori unde se duc, înneb numai glasul lor se aude peste toate. Alt om spune liniștit și cumpănit ce are de spus. Și nu urmează deloc că totdeauna cel ce strigă, e care are mai multă dreptate, nici că el e cel mai crezut de lume. Adeseori are mai multă trecere cuvântul celui domolit. „Libertatea” era și ea gură-mare, gură-rea, strigă de răsunau satele, când ne aflam cu fața spre Budapesta. De când ne aflăm în fața spre București, orăde că e mai bine a și spune cuvântul, și când o doare ce vede, cu liniște,

serios, dar hotărât, totuși fără a răci. Dar asta nu înseamnă deloc că e Indoelnică ori nehotărâtă.

Și-apoi, mă rog, eu așa știu, că pretinul cel bun și-l cunoști în zilele cele grele ale tale, nu în cele bune! El, bine, d-re Vlad, Partidul Național a avut zile foarte grele, hotărâse cu prăpădul, după căderea sa dela putere, cind Goga și soții porniră puvoial de hule asupra lui și cruciada de stîlpire a lui.

În acele zile grele, eu și „Libertatea” am stat neclintii lângă Partidul Național primejdii! Am înfruntat hulele, mi am primejdii trecerea la popor, apărindu-l.

Unde erai D-Ta, d-le Dr. Vlad, atunci? Ori nu-i adevărat că atunci d-ta ai dat de știre prin foi, că ai ieșit din partidul ce nu mai era la putere. Ai venit la Deva să spargi acest partid, chemind lumea să te urmeze într'un partid „independent”.

Și numai văzind că nu te urmează nimenea, afară de d. Dr. Iustin Pop, la stăruințele mele, că să nu pleci, ca să nu dăm poporului uritul spectacol al desbinării, ai mai rămas, așa de jumătate. Iar văzind că cu Partidul n'ai mai putut intra în parlament, în curind ai candidat în Bănat, iară ca independent, ba unit cu țărăniștii, — numai de Partidul Național nu mai pomenai. Dimpotrivă, până bine-bine de curind critizai foarte aspru pe conducătorii lui și laudai numai pe Marghiloman, de care mai legal oarecare nădejde.

Cu toate astea Partidul Național, răzîmîndu-se pe proplele ce mai stăteau pe lângă el, așa slăbuțe cum erau, ca și mine, s'a refăcut. S'a refăcut prin vrednicia conducătorilor, dar și prin credința noastră, a celor cari, rămînîndu-i credincioși, prin nimic nu l'am compromiș! Și a ajuns iară la trecerea aievea frumoasă, la care-l găsim la sfîrșitul sesiunii parlamentare din vara anului 1921. Și de-atunci vaza i-a tot crescut, pînă-ce, în preajma acestor alegeri, ajunsă la o înălțime și țarie ca nici odată.

Și atunci d-ta, d-le Dr. Vlad, aflași că iar ar fi bun acest partid, și te alipiși iară la el. Foarte bine. Dar atunci ce titlu de drept ai a-mi cere mie samă de „credința” mea către acest partid, de care eu nici odată nu m'am depărtat, nici atunci cind ardea casa asupra lui și d. Dr. Vlad arunca și d-sa pae pe foc?.. Și astăzi totuși d-ta cel bun și eu cel rău?

Dă-mi voe să-ți spun, că dacă mîne steaua lui Marghiloman s'ar ivi cumva pe cerul politic, d-ta ai trece numai decît la dînsul, părăsind de nou Partidul Național.

Bu speculantul...

Mă înfățișează d. dr Vlad ca om ce se știe folosi de conjunctură și știe face „bani frumoși”... adevă un om foarte „speculant”, cum se zice pe la noi. Asta ca să arate că-s om tare rîvnitor după avere și știu s'o storc, — însușire care scade

în ochii oamenilor buni dela noi, pe cel despre care se află că e așa.

Bu speculant, Dr Vlad? Când e știut, că toată lumea care a avut o tipografie, a făcut în anii aceștia ai României, bani grei, bani frumoși, — iar eu am crescut în datorii cum n'am fost nici odată! Dovadă „Ardeleana” a cărei președinte ești și unde-mi poți vedea ori cînd oglinda „averii”!

Eu „speculant”, care și înainte de război am dat cele mai ieftine foi poporului românesc sărac: 4 foi cu 6 coroane pe an! Și acum după război, tot eu dau cele mai ieftine foi poporului: 3 foi cu 32 Lei pe an: „Libertatea” spare (iese) de cel puțin 6 pagini (6 fețe), cînd e cu „Plugarul” e de 8 fețe, la sărbători de 12—16 fețe, și o dau cu 32 Lei pe an.

Pe cînd, de pildă „Solia Dreptății” de 4 fețe, e cu 40 Lei; „Glasul Libertății” (scos de Partidul Național la Cluj) de 4 fețe, e cu 44 Lei; „Lumina Satelor” „Unirea Poporului”, „Cuvîntul Poporului”, fiecare de 4 fețe, se dau cu cîte 40 Lei, „Foaia Poporului”, 4—6 fețe, 40 Lei, — „Turda”, 4 fețe 50 Lei, — și altele.

Toți cîți scot gazete știu, că la cei 32 de Lei ce iau eu pentru foi, o, ce puțin imi rămîne mie pentru munca mea! Și eu mă mulțimesc cu acest puțin. Cum sunt eu dară totuși speculant ori lăcomos după avere?

În numărul viitor voi răspunde și la celelalte învinuri ce mi-a făcut d. Dr Vlad, că multe mi-a găsit, — apoi „Libertatea” revine în vadul ei regulat ferindu-se de ori-ce discuții personale, și făcîndu-și liniștită slujba de înștiințătoare a poporului despre ce e în lume și în țară, și sfătuitoare a lui după cea mai bună a sa credință, ferindu-se ca de foc, de discuții și de certe personale și confesionale.

Pr. Ioan Moșu.

„Foaia Interesantă” pentru tineretul satelor.

Avem câțiva învățători vrednici cari se silesc a deprinde tineretul ce li au în buna lor pază sufletească, încă de pe băncile școlii cu cetitul de fol.

Nu avem azi un mijloc mai bun decât a-l da tinerului în mână câte-o „Foaie Interesantă”, în care găsește lucruri foarte potrivite cu priceperea lui, și de petrecere și de învățătură.

Înainte de război sute de abonați ai noștri făceau acest lucru: pe lângă „Foaia Interesantă” a lor, mai cereau 4—5—10, pentru tineri din vecini, pentru fete, pentru flăcăi, cari de gazeta politică nu simt trebuință, dar una așa de petrecere și învățătură, ar ceti-o și ei bucuros.

Oare aceea ce era bun și folositor înainte de război, azi să nu mai fie? Azi prea puțin mai fac acest lucru. Doar câțiva învățători cari duc 10—20—30 „Foi Interesante” pentru tineretul lor.

Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra acestui lucru bun: Să stăruie, ca domnii învățători ori preoți, să aboneze „Foaia Interesantă” pentru tineret, căci au prilej mai bun ca alții a le împărți la școală ori la biserică. Iar unde domniilor lor nu ar avea vreme de așa ceva, — s'o facă ori-care cetitor zelos al „Libertății”, intrînd și el în șirul „Sămănătorilor de lumină” pe cari noi cu cinste li pomenim în foaia noastră.

Dacă se cer cel puțin 10 „Foi Interesante” la un loc, în „Libertatea” abonată de cineva, — dăm pe seama tineretului, „Foaia Interesantă” pe pătîr de an, cu numai 2 Lei, jumătate de an cu 4 Lei. Sau: de acum pînă la sfîrșitul anului cu numai 6 Lei.

Celce are „Libertatea” ne va cere: mai puțîn în „Libertatea” mea încă atâtea și atâtea „Foi Interesante”, pentru atîta și atîta tineret dela noi, — și prin asta face o mare slujbă rîspîndirii culturii în popor.

Sămănători de lumină.

Printre acei cari, aflînd de bune pentru popor folle noastre, s'au străduit a le rîspîndi în anul de față printre țărani, — afară de cel arătat în numărul trecut, — avem plăcerea a mai pomeni pe următorii:

Părintele Zevedeu Tămășișă din Totești, — pe lângă cei 5 abonați de mai înainte, ne-a mai cîștigat 5, ducînd acum 10 foi dela noi pentru harnicii cetitori din satul d-sale.

Di Lazar Luguzău din Tăuți, a stăruit cu frumos zel de ni s'au înmulțit cu 6 abonații în acea comună.

Di Iosif Iovescu din Valea Minișului (Minișthal), s'a străduit ca folle noastre să se rîspîndească printre lucrătorii dela marile întreprinderi de tăiatul lemnului din Minișthal (I. Anina) și ca să meargă folle regulat. Azi merg pe adresa d-sale 6 fol în același loc, și avem nădejde a mai spori.

Di Costantin Căpățînă din Văliug ne-a cîștigat acolo de nou 4 abonați.

Di Costantin Iancovici din Topolovețul mare ne-a cîștigat acolo și în Topolovețul mic, mai mulți abonați și acum de sfîntete Paști a cerut mai mulți nimeri spre a-l împărți printe cetitori.

Di director al școlii românești din Pui, Ștefan Paul, a ajuns a avea abonată „Foaia Interesantă” pentru 27 elevi ai d-sale.

Tuturor, celor aci pomeniți, precum și celor ce, din privilegiul sfîntelor sărbători ale Invierii, se vor strădui a ne cîștiga abonați noi: Călduroase mulțumiri.

„Eroii Noștri”

prea frumoase cărțile istorice. Cuprînd începutul istoriei Românilor aci în Dacia, apoi întemierea Principatelor Moldovei și Munteniei.

Sunt 3 cărțile ce ne arată istoria neamului în cuvinte, în icoane și cu poeziile, care cîntă mărirea acelor vremi.

Fiecare Cîrticică (1. 2. 3.) se vinde cu Lei 2.50 trimisă franco, la oală Lei 7.50 și 2 Lei pentru a se pune recomandat la poștă.

Banii înalate. Cu „ramburs” nu lucrăm.

O LECȚIE

— Din „Neamul Românesc” —

În numărul dela 8 Aprilie a ziarului „Neamul Românesc”, dl profesor N. Iorga scrie la loc de frunte un articol, în care întrebându-se „Ce va rămânea” pe urma respingătoarelor sfâșieri între frați din alegerile ce trecură și din luptele ce se deteră în sfatul țării în jurul lor, — arată, că guvernul așa crede, că nu va rămânea nimic „că lumea va trece peste întâmplările” dela alegeri și le va uita. Dl Iorga însă spune:

„... Din alegerile pe care le-ai făcut, ori care s'au făcut pentru d-voastră, va rămânea ceva:

„Va rămânea în suflețe, va rămânea în moravuri, va rămânea în legăturile dintre oameni!

„Îeșim dintr'un războiu. Ca ori-care altul, el a cerut, — pentru patrie, de sigur, dar a cerut: să-l-bătăcierea sufletelor! Și aceasta nu poate fi o stare rămăitoare. Întoarcerea la omenie e trebuința cea mare a zilei!

Iar omenia cere: simț de dreptate, respect de lege și, mai ales, cruțarea aproapelui în tot ce știi că i-se cade și-i se cuvine.

„Dar cele ce s'au cerut și s'au îngăduit la miile de agenți ai liberalilor, e statornicierea, fără onoare și fără glorie, a barbariilor înaintea cărora, oricare li-ar fi fost scopul, emul civilizat își întoarce fața!”

Asta e lecție ce sună celor de sus.

Numai de n'ar suna în zădar și de ar fi cei țintiți în stare a se întoarce la omenie!

Dup'aceasta dl profesor Iorga se întoarce și spre noi, cei de jos, și ne spune și nouă câteva adevăruri:

„Dar mai e ceva”, — zice dsa.

„N'avem nevoie, azi, de nimic mai mult, decât de înțelegerea la o laltă! Trebuie găsit un mijloc pentru ea, peste trebuințele singuraticoe ce ne deosibesc, să ne simțim una, pentru a păstra ce am câștigat!

Și într'o astfel de clipă, prin asmuțirea unora împotriva altora, asmuțire care, de altfel, se urmează și după alegeri, facem să se nască uri, care nu se mai pot împăca și desbindăm poporul românesc prin prăpăstii, pe care le-au săpat făptașii alegerilor.

Să mai spun ce rămâne în Ardeal? Rămâne ura față de „Regățeni” (cei din Regat) atât de puternică astăzi, încât ea formează o primejdie pentru însuși Statul cu atâtea jertfe încheiate într'un ceas de înalt și unic noroc!”

O evlavioasă amintire:

Doamna Elena Cuza.

În săptămâna luminată, la 2 Aprilie st. v. (15 April n.), se împlinesc trespzece ani dela moartea Domnișei Elena, tovarășa vieții lui Alexandru Ion I. Cuza-Vodă.

Îmi aduc cu plăcere aminte de orașul acela de munte, pașnic și frumos, locați cea mai mare parte de Români lucrători, isteți și plini de viață.

Cuprins între înălțimile munților Cozla și Pietricica, ca într'o îmbrățișare prietenoasă și udat la poale de către Bistrița, orașul Piatra-Neamj, te desfășează plăcut tocmai prin atrăgătoarea așezare în mijlocul acestora.

Privindu-i cu nesaj, te învolozăză îndetă dacă pari oboșit, făcându-ți bucurii și mulțumiri pe cari le ai numai acolo, unde frumseța naturii înveselește și farmecă.

De mai mulți ani, liniștitul oraș Piatra-Neamj avea rora cinste de a adăposti un suflet ales, o femeie învâștă și neasemuit de bună, pe Doamna Elena-Cuza.

După ce se săturase de a mai sta la moșta sa din înutul Vasluiului, în frumoșul conac al nepotului Dimitrie Lambrino, a plecat în străinătate, de unde s'a întors în scurt timp în Țara de care îl era atât de dor.

Și atunci, cu adinca durere ce-i rodea inima, se hotărî să-și petreacă restul vieții sale nefericite, într'o desăvirșită singurătate și liniște.

Locuia într'o casă foarte modestă „în care ai fi crezut mai degrabă că se sălășluiește primăvara unei familii sărace, de cât aceea care a fost Doamna Țării”. Iar inginerul Român dl Ion Bacalu, nobil și primitor ei însuși, i-o puse la îndemână cu cea mai mare bunăvoință.

Măria Sa Doamna Elena Cuza trăia simplu de tot. Hrana care-i plăcea mai mult, era mâncarea ușoară de post; iar multele binefaceri ce le făcea zilnic, îmbucurau sufletul ei milos.

Nu purta strae strălucite Măria Sa, ci hațne negre de călugăriță. Își petrecea vremea cosând câte ceva, celind alte ori și nu arare ori se gândea la nenorocoșă viață a încercatului și iubitului ei Soj.

Câte odată eșia din casă și atunci se îndreapta spre Școala profesională de fete. Cerceta expoziția de lucru a elevelor, și vorbea pretenos cu profesoarele și școlărițele.

Avea uneori clipe în care aducerile aminte ale trecutului i se perindau pe dinainte, trecut fărîtor de bine pentru poporul Românesc, din care reeșiau luminoase faptele mărețe săvirșite de Alexandru I-lu Cuza.

În clipele acelea o cuprîndea o mare și nestăpânită durere; însă cu încetul fața ei palidă se mai însenina, la gândul, că doară rî-

durile viitoare de îneri vrednici și iubitori de neam, prin o muncă sinceră și fără preget, vor face ea România înărd, să propășească de fapt în toate privințele.

Dar o boală nemiloasă se sălășluia în trupșorul micuț și slab al bătrânei Doamne și după două luni de cumplite dureri ce avu să îndure, își dădu obștescul sfârșit.

Steagul negru, de doliu, înșipt pe muntele Cozla și sunetele jalnice ale clopotelor dela toate bisericile, aduceam tristă veste, că a murit cea dintâi Doamnă a Țării-Românești unite.

Ca fulgerul de tute a străbătut dureroasă șire în toate părțile, dela palatul regal și dela casa boerului, până la căsuța umilă a săracului sălean.

România mea a trăsărit o clipă; nu-i venea să creadă; apoi s'a a-deverit și jale mare s'a întina peste întreg cuprinsul țării.

Trupul neînsușeșit a fost dus cu trenul dela Piatra Neamj la Vaslui în plânsul tuturor, iar dela capul orașului Vaslui sicriul și însoșitorii înaintau tot mai greu și încet pe șoseaua ce ducea la Solești, căci muli de oameni venise să vadă pentru cea din urmă dată pe D-na Elena Cuza, care făcea cel din urmă drum prin țară.

Durerea unui neam întreg a însoșit-o pe Măria Sa până la locul odihnei de veci...

S'a dus acea sfinț, ideal de bună, care iubise sincer pe țărani și ajutara zilnic pe sărmani.

S'a dus mama duloasă pentru atâtea fete orfane, cărora cu părintească dragoste le-a șters lacrimile și le a alinat suferințele, adăpostind pe unele fete în școala care și astăzi îl poartă numele: „Azilul Elena Doamna” din București, iar pe altele sărace, înzetrându-le. S'a dus... Dar gândul nostru și sufletul nostru e cu dânsa și se închină la mormântul ei sfânt în fiecare zi de 2/15 April...

(București) Tomă E. Alexandrescu.

Dreptul limbilor Sașii supărați iară?

Secretariatul general al Justiției (cel peste trebile Judecătorești) a dat o poruncă nouă, mai drept zis înnoită, că de dat s'a mai dat ea, dar nu s'a prea înțut, — că toate hârtiile cari sunt pentru folosință de obște, naștea Judecătorilor și deregătorilor țării, să fie scrise în limba statului, în limba românească. Cel ce nu vor șinea seamă de această poruncă, vor fi pedepsii.

Acest ordin (poruncă) ci că a sfințit mare nemulțămire în rîndurile concetățenilor noștri Sași, cari ar fi hotărîți a șinea adunări poporele de protestare (a ridica cuvînt de împotrivire) la Sibliv, Brașov, Medias, și alurea.

Nemulțămirea lor vine de acolo, că ordinul nu spune limpezit,

cari sunt deregătorii laștinea cărora toate hârtiile au să meargă în limba românească?

Că dacă se cere asta pentru Judecători, pentru tribunale, pentru județi, — ei nu pot spune nimic. Doar șlujbașii din capul județelor (comitatelor) nu pot și știți a învăța limba nemțească ori eșșască, pentru ca să poată primi scrisorile nemțești a celor câteva comune cu Sași.

Noi credem că pe ei îi supără, că aci se poate înțelege și primăria comunașă, care încă e deregătorle de obște.

Ei, bine, în comune curat săsești, ori cu locușori în mai mare parte Sași decât alte neamuri, negreșit că Sașilor de acolo li-ar fi foarte greu a înainta Primăriei (mai ales unde și primarul va fi un șas) scrisori românești, pentru ori-ce treabă mică a lor. Ar însemna ca, pentru ori-ce lucru mic să meargă la un scriitor român ori la avocat, să le facă scrisore românească.

Dacă acest lucru li se cere, — credem și noi că nu e cu cale. În nevoile vieții de toate zilele, în atingerile celășeanului cu primăria comunei sale, — acolo unde locușorii sași sunt mulți ori aproape numai sași, e drept să fie lăsați a se folosi și în scrisori de limba lor.

La „blagovește”

Bucureștii n'are pește!

Așa spune cântecul, că:

La ziua de blagovește,
Tot țiganul mîncă pește,
Numai dada înjura
C'ar mîncă și-nu avea...

La Bucureștii a fost acum, la bunăvesiere, chiar întors:

în ziua de blagovește
nici un dânciuc n'avu pește,
numai dadii nu 'njurau
că ei aveau și mîncău...

Încă cum e povestea, și ea e urâtă și rușinoasă.

Primăria a cerut dela ministerul de domenii să i vîndă pește pentru locușorii săraci, cu prețul cel mai ieștin, fără câștig, mulțămînd astfel un vechiu obicei al mulșimii credincioase, care în această zi postește, dar cu pește.

Ministerul a dat peștele. S'a dat poruncă ca el să fie împărștit la locușorii de împărșire ale primăriei. Și s'a adunat poporul, săracimea, să cumpere peștele cel ieștin, care pentru ea s'a trimis. Când colo, la pește dacă ai de unde! În multe prăvălii de desfăcere li se spunea că — n'a sosit peștele, că s'a perdat vagonul cu cele 10 000 kilograme de pește, dela Galați până la București... În alte locuri mulșimea sta coadă la ușa prăvălii, iar pe din dos întrau cei cari au prietini printre sfinșii și, pârșii chiar de poșșite, duceau tot peștele cel frumos cu ridicata, pentru „lumea bună”, care să-l iee înc'asa de gustare, iar după el să dee cu friptură de miel și vîlșor

de Odobești, lăsând lumii nevoiașe doar cozile, cu care să postească cu ele post negru.

Ci-că a stat lumea până la amiază îngheându-se și năcălindu-se, doar ajunge și ea la o codiță măcar, dar până se dădea prin fereastra din față o codiță, pe ușa din dos zburau trupurile frumoase ale peștilor la trimișii bodegilor, a bogătaşilor, a celor înainte înțeleși cu vânzătorii. Pe la amiază lumea s'a risipit amărîtă și clodind de nemulțumire, — ca la București. Dar cine vrea cu ori ce preț — putea găsi apoi pește, și mult și frumos, în prăvălii, doar că trebuia să-l plătească cu cinci prețuri, deși era — peștele venit pentru blagovește...

Și iac' așa. Dacă nu-i simț de ordine și de omenie, — apoi și fapta care vrea să fie bună, până a ajunge la țintă, să prefacă în o baljocură!

Sârbii fac cum făceau Ungurii din Budapesta cu vitele noastre

Celim în gazete: „S'a oprit tranzitul în Iugoslavia (trecerea în țara sârbească) a rumegătoarelor (boi, oi și capre) și a porcilor venind din România, din cauza bolilor contagioase (lipicioase) răspândite printre vitele dela noi.”

„Intrarea și tranzitul cailor, călărilor, măgarilor, păsărilor, a cărnei și grăsimii, nu sunt permise decât prin gara Zombola, unde vor fi supuse la măsuri veterinare (cercetarea bolilor la vite) și cu condiția, ca transporturile să fie prevăzute cu certificate de origine (locul de unde pleacă) și sănătate.”

— Dupăcum se vede din cele de mai sus, Sârbii, nu numai că nu ne primesc vitele în țara lor, dar nu dau voie nici să treacă prin Iugoslavia vitele noastre, chiar în vagoane închise. Toate acestea le fac sub motivul, sub bănuiala că vitele noastre ar fi pline de boale periculoase și lipicioase, cari în marea luptă a trenului, ar sări dela vitele noastre din vagoane, drept în spânarea vitelor sârbești, cari pasc pe câmpie fără nici o grijă!

După cât știm noi, astăzi în România Mare nu se găsește răspândită nici o boală primejdioasă. E adevărat, câte odată vor fi murind ici-colea câte o vită, de moarte firească. E și drept să moară, căci doar de aceea a lăsat Dumnezeu moartea pe pământ. Mor el chiar și câte un sârb cuminte, dar să nu moară un biet dobitoac prost, care nu poate, cel puțin, să-și spună undă îl doare.

Ce s'ar întâmpla bunăoară, dacă n'ar mai muri nici un cal negru, alb ori murg (nu de cel verzii), pe cari mi se pare că nici Sârbii nu-i tale pentru mâncare?

Dar să zicem, că vitele vii ar putea să albă ceva boală, cum e

durerea de foale (burtă). Ce boală poate avea însă carnea ori grăsimia (untura), pe care să o împărșite în Sârbie, când trec cu trenul în batoane închise și în vagoane închise?

Noi știm însă că alta e pricina opririi vitelor noastre de a intra în Serbia ori de a trece prin țara sârbească. Adevărata cauză este că oprind vitele noastre, sârbii pot să și vândă mult mai scumpe vitele lor. Oprirea vitelor noastre se face, pentru ca să nu aibă ei concurență la ale lor.

Tocmai la fel făceau Ungurii înainte de războiu, — când erau tari și mari —, cu vitele României. Austriecii, și mai cu seamă vienezii, aveau mare lipsă de carne și încercau să cumpere vite din vechiul Regat. Ungurii, având și ei vite de vânzare, nu lăseau nici să treacă prin țara lor, vagoanele cu vitele noastre.

Pentru aceasta ungurii din Budapesta mergeau la granița românească în Orșova ori Predeal, băgsu nesul sub coada vitei și pe motivul, că sub coadă mirosă, ori că pe coadă s'a găsit o căpușe, opreau vitele la graniță, declarând că ele sunt bolnave, bunăoară de ciună! În faptă ciună era în capul veterinarului.

Tot așa fac astăzi vecinii noștri sârbi, când și ei sunt tari și mari, nu lasă nici să treacă, prin țara lor, vitele și căraurile din România spre Italia sau Austria.

Noi le spunem, că nu prea fac bine și că ar trebui să facă altfel cu vecinii prieteni.

I. S. Odean.

NOUȚĂȚI

Principesa Elisabeta — bolnavă. Alteța Sa Regală Principesa Elisabeta, soția Moștenitorului de Tron al Greciei, s'a îmbolnăvit de febră tifoidă (tifos), dar nu în măsură grea. Maestrea Sa Regina Maria, a plecat dela Belgrad, unde se dușese, la Atena, ca să-și vadă pe iubita fiică, de vestea îmbolnăvirii căreia s'a sperlat.

Medicii au vestit însă, că starea Principesei s'a îmbunătățit atât de mult, că nu mai e nici o îndoielă că se face bine și curând.

† **Vasile Saftu**, protopopul Brașovului, fruntașul luptător național prin câteva zeci de ani, numit de curând Inspector General al Clerului armatei cu rang de Episcop Militar, — a încetat din viață după o scurtă boală, în 6 Aprilie, la Brașov, în vârstă de 59 de ani. Fusese la București pentru a se sfătui și a lua măsuri, în înțelegere cu guvernul, în treburi de obște de-ale clerului militar (a preoțimii militare). A venit de-acolo răcit și suferind și peste o săptămână și-a dat obștească sfârșit.

Dr. Saftu a fost un preot luminat și foarte inimos, stând mereu

credincios și totdeauna la loc de frunte, în luptele naționale și pe vremea ungarilor și dela unire încoace. Românismul perde întrânsul un bărbat de preț, care va rămânea printre cei pomeniți cu laudă prin vremuri.

Dzeu să-l odihnească cu aleșii săi.

Fostul Impărat-Rege Carol a fost așezat pe catafaloc (în sicriu) în uniforma de general maghiar. Va fi îngropat de ocamdată acolo pe izulă. Dar la dorința familiei, inima i-a fost scoasă spre a fi adusă la Viena, unde va fi așezată în „Cripta Capușinilor” unde își dorm somnul de veci toți înaintașii săi Impărați.

Ungurii cer să li se dea voie a-l aduce măcar mort în Ungaria.

Soției lui, fostei împărătese și copiilor, li-s'a dat voie a se muta în Europa unde vreau, — numai în Ungaria nu. Că Ungurii iar ar vrea să aibă pe copilul lui Carol, de viitor Rege, — și puterile biruitoare nu le dau încă voie a se mai juca de-a „Regele” cu un Habsburg.

Pentru cei cu despăgubiri de război. Ministerul de Finanțe face cunoscut prin Secretariatul General din Cluj, că, de vreme-ce pricina despăgubirilor, nu e regulată, statul n'a putut ajuta pe cetățenii săi cari cer aceste despăgubiri. Dar se lucrează la limpezirea lucrului și îndată ce statul va avea la mână ceva hotărât, va aduce la cunoștința de obște. Pân'atunci oamenii să nu-și mai facă cheltueli zadarnice înaintând la Minister și la Cluj cereri de despăgubiri, — că nu pot avea nici un folos după ele.

Multe scrisori suntem siliți a respinge zilnic dela postă, fiind prea puțin timbrate. După rânduiala cea mai nouă, a noului guvern aducător de „uşurări a trainului”, dacă pe o scrisoare lipsese numai 5 bani ori și numai 1 ban, pedeapsă pe noi e **1 Leu întreg!**

Ne vin zilnic 7—8 scrisori rău francate, ar trebui să plătim zi de zi vre-o 10 Lei „pedeapsă” la postă. Intr'o zi ni se cereau 15 Lei dintr'una. Firește nu primim scrisorile, — și așa cei-ce ni-au scris, de bine de rău, nu putem ști, și nu le putem împlini ce ne cereau prin ele.

Pe o scrisoare închisă, ca și pe carta postală deschisă, se pune tot atâta: 50 bani timbru postal și 10 bani timbru de ajutor, de tot 60 bani. Dacă cineva pune 40 bani și timbrul de ajutor, pentru lipsa celor 10, nouă ni se cere **1 Leu.**

Cetitorii din America sunt rugați a pune pe scrisorile ce ne trimit, 10 cenți, nu numai 5, căci decând s'a scumpit tariful pentru străinătate, noi plătim aici pedeapsă prea grele pentru scrisorile ce ne vin din America: de fiecare scrisoare cât **3 Lei**, pentru că lipsesc 5 cenți, din 10.

Pentru Jugoslavia

abonamentul la foile noastre e **60 Lei pe an.** După cursul de azi el banilor 40 dinari. Le pot trimite dinari sau Lei, după pușină și împrejurări.

Noutate mare e de care dau știre unele foi din străinătate; Ci-că un doctor în chimie, Horak, a descoperit fabricarea sticlei ce nu se sparge. Se fac din astfel de sticlă toate vasele de bucătărie: oale, tigăi, cratițe, — și și-i mai mare dragu să le privești, căci vezi tot în ele, ca într'un pahar.

Dacă se va adevăra lucrul, el va fi de mare bine pentru toți, — căci peatră din care să se fabrică sticla, este destulă. Ne mai trebuind ca vasele să fie de fier, fierul, ca mai puțin căutat, va scădea în preț, va urma o ieftinire a lui, o ușurare pentru viața de toate zilele.

Păstrați rețipisele!

Avem necaz cu unii abonați, cari ne scriu că au trimis plata pentru foi, și la noi banii nuse s'au sosit. Și oamenii au dreptate că au pus banii la postă, — dar avem și noi dreptate, că la noi n'au sosit.

Am pus pe vre-o 3 inși să reclame la posta de acolo, cu rețipisa (cvitanța) ce o au dela postă. Au reclamat. Reclama a venit, ca întrebare, la posta de aici, — și de aici li s'a dat răspuns, că **nu află ca acei bani să fi sosit în posta de aici.** Cu atât mai puțin au putut dară ajunge la noi.

Așa au făcut reclamație Simion Iacob din Volteg pentru 32 Lei, Maxim Neamț din Șiria pentru 32 Lei, Ioan Cristian din Mireșul mare pentru 10 Lei, cărora noi le-am scris că n'am primit banii lor.

Și la toți trei posta din Orăștie le a răspuns, că nici în postă n'au sosit acei bani.

E acum rîndul Direcției postale, să cerceteze, ce s'a întâmplat cu banii, unde s'au pierdut? Plecat'a „Mandat” omului din posta unde a dat el banii, ori s'a pierdut acolo?

De aceea bunul cetitor să aștepte, că nu totdeauna faptul că el are o rețipisă la mână, ca dovadă că ne-a trimis bani, e dovadă că noi am și primit banii! Cel cu rețipisa la mână, n'o să rămână de pagubă la nici o întâmplare, statul va avea să-i înapoieze banii. Dar pân' atunci, el nouă trebuie să ne trimită alții. În scumpetea de azi, noi nu putem da foile pe așteptare.

Nu mai dacă posta de aici dă răspuns, că da, a primit banii și li-a și dat la foale, atunci și atunci, — e semn că greșala s'a făcut în cancelaria noastră — și noi pe temeiul răspunsului de acest fel al postei (pe care noi îl putem cerceta), scriem în carte banii plătiți.

Zilele acestea ne spunea dl. notar public din Hăteș, Dr. Vasinca, că din cancelaria dsale s'a trimis o sumă de câteva sute de Lei la Cluj, și n'au ajuns acolo! Apoi chiar dsă a trimis la Arad pentru o asigurare. Și n'au ajuns banii la Arad!

Așa se vede, că nu numai sume trimise nouă se perd, ci la multă lume.

Direcția Postelor ar trebui să facă o aspră cercetare, căci întâmplările

dăcetea au de bănuț, că undeva pe postă, se fac perdute mandatele de bani.

La toată întâmplarea e lucru cuminț, ca cel ce a dat banii la postă, să-și păstreze ricipsal!

„Cosinzeana” se numește bine îngrijita foaie pentru familie, care apărea (ieșea) înainte de război la Orăștie, iar acum la Cluj, întocmită de directorul ei Dr. Sebastian Bornemisa. De Sf. Paști a apărut No. 7, foarte frumos și bogat: pe 20 de pagini, din cari 10 cu articli foarte feluriți, ca: despre „Răzvrătirea Indilor”, aducând chipul apostolului național al Indienilor Gandhi, arestat de Englezi și trimis în exil (surghiu) pe insula St. Helena, unde fusese surghunit și Napoleon cel Mare; apoi despre „Tainele Valutei”, arătând de ce crește și descrește prețul banilor așa ciudat cum îl vedem azi; Vederi din orașul Pompei cel îngropat de vulcanul (gura de foc) Vezuviul din Italia, — Planul unei „Călătorii în Lună” pregătit de un inginer, Geddard, care crede că poți merge și poți veni napoi din lună, — și alți articli, toți cu ilustrațiile (chipurile) ce zugrăvesc lucrările despre cari vorbesc. Are de tot în acest număr 22 chipuri, care de care mai interesante. Din acelea dăm și noi 2: Chipul cel mai nou alui Christos, și, Cei dintâi viteji ai Ardealului, în Foaia Interesantă de Paști, alăturată la acest număr.

Are mai departe 10 pagini se literatură: nuvele poezii, schițe alese și plăcute.

E o revistă aievea vrednică a se afla pe masa fiecărei familii de de cărturar român, unde tatăl, mama, fiica ori fiii tineri ar dori a ceti ceva și plăcut și folositor.

Prețul de abonament: 25 Lei pe 3 luni de zile, 50 lei pe jumătate de an. — A se cere la: Revista „Cosinzeana” Cluj, Str. Regina Maria 11.

Prețurile foilor noastre, să le arate în aceste sărbători și altor cetitori și să-i indemne a se înscrie printre abonații noștri. Plata pentru toate 3 foile: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat”:

Pe 3 luni: 8 Lei.
Pe 6 luni 16 Lei.
De acum până la sfârșitul anului: 24 Lei.

Poșta Redacției.

Dsale V. Piscariu, în E. ch. S'a scris cum ai spus Dta. Abonamentul pe anul acesta e plătit pe 4 luni.

Ds, I. Dagojee, Cenard. Este plătit pe anul de față. De cei 10 Lei și s'au trimis cărți.

Ds. Milton Teahă, Holtmezeș. Ai trimis 7 Lei 50 banii, fără a scrie pe cupon nici uu cuvânt, că ce să-ți trimitem de bani? Fii bun scrie-ne.

Dentist Dr. S. Seidner — Plombe. — Scoatere de dinți fără durere. — Punere de danturi.

Ds. N. R. în Col. Am scris cum spui d-ta. Ești în rinduiale acum și pe anul trecut.

Dsale Ștefan Suciu în Gh. Făget. Iți mulțumim că ai trimis și restanța și și pe anul de față ce mai trebuia. Ești în bună rînduială până la Anul nou viitor.

Convocare.

„Societatea meseriașilor Români din Orăștie”, invită Membrii săi a lua parte la:

Adunarea generală ordinară, care va avea loc *Dumnedă în 23 Aprilie n. 1922*, la ora 3 d. m., în localul Societății, avînd la:

ORDINEA ZILEI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de admin.
3. Raportul censorilor.
4. Statorirea bugetului pro 1922.
5. Alegerea presidiului și a consiliului de admin., pe un nou period de 3 ani.
6. Eventuale propuneri în sensul statutelor.
7. Inchiderea ședinței.

Orăștie, din ședința Consiliului de admin. ținută în Martie 1922.

Dumitru Martin Const. Budoiu
președ. Societății. secret Societății.

Cărțile alese

pentru tineret.

Sub numirea de „Pagini alese din scriitorii români” s'au isprăvit și se află de vânzare la „Libertatea”:

Nr. 1: „Ghemul Vieții”, „Țară fără bătrâni”, „Vaca Babei Floarea și „Fiii uniți” — legende și pilduri de o mare frumusețe și adâncă înțelepciune, scrise de Românul cu inimă mare de pe vremuri V. A. Ureche. E o cărticică de 40 pagini (fețe). Se vinde cu 1 Leu.

Nr. 2: „Mărul discordiei” (al neînțelegerii), „Labirintul” și câteva zvaoane drăguțe, — scrise de marele povestitor Petru Ispirescu. Cărticica de 32 pagini, se vinde cu 1 Leu.

Nr. 3: „Kiz lanulea”, povestire glumeață din viața unui grec pripășit în Țara Românească, scrisă cu cunoscutul dar de veselie alui L. Luca Carageale. Cărticică de 64 pagini, se vinde cu 1 Leu 50 bani.

Recomandăm indeosebi d-ilor îndrăgitori, să cumpere aceste cărticele și să le răsfrîndească între tineretul din comuna lor, căci vor face un lucru foarte bun pentru îndrumarea sufletescă a aceluia, pe căl sănătoase.

— Toate 3 cărticele le fac 3 Lei 50 bani, și 1 Leu de poștă.

Cel ce doresc ca să li se trimită recomandate, adevă asigurare că nu se vor perde pe poștă, — mai adaug 2 Lei pentru recomandat la 10-20 de cărticele.

Garnitură de îmblățit

de 6 P. H. completă, în bună funcționare, cu locomobil de abar, — e de vânzare la subscribul.

George Vonica
1-3 (435) Binținț p. Orăștie.

Volume de „Foi Interesante”

mai avem de pe următorii ani, legate la olaltă în cărți mari, de 210-220 pagini, cu sule de chipuri frumoase, cu poezii, nuvele, povești și glume:

„Foaia Interesantă” de pe 1908, 1909, 1910, 1911, 1919, 1920 și 1921.

Prețul unui volum, ori-care, trimise cu poșta franco-recomandat, e 10 Lei. Dat la mână dela noi, numai 6 Lei.

Volume de pe 1906, 1907, 1912 1913 și 1914, nu mai avem.

Banii se trimit înainte. Cu „ramburs” nu trimitem. Cererile fără bani, nu se lau în samă.

De vânzare.

Prăvălie, cu aranjamentele întreg, — e de vânzare într-o comună mare din ținutul Orăștiei. Adresa la Redacția foii.
(424) 1-2

Licitațiune.

Corporațiunea Industrială din Orăștie dă în întreprindere prin licitație minuentă cu oferte închise repararea temelnică a casei sale din Strada Mihai Viteazul Nr. 34. Condițiunile de licitare precum și planul lucrărilor se pot vedea în orele de oficiu în cancelaria Corporațiunei până inclusive 30 Aprilie st. n. a. c.

Orăștie, 10 Aprilie 1922.
Ioan Fleșeria S. Cârpenișan
secretar. președinte.
(431) 1-2

Halo! Librar Halo!

Vin bun până la 10 lit. costă 10 L.
Dela 10 lit. până la 20 lit. 9 L.
20 50 8 L.
Dela 50 lit. în sus costă lit. 750 L.
Mai departe este vin bun vechiu de masă litru cu 14, 16 și 20 Lei.
Hans Stephani, Orăștie.

Regia Monopolurilor Statului
Direcțiunea Regională Cluj.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința deșnărilor hârtiei pentru țigarette sau tuburi neprovenite din fabricile Regiei, cari au făcut declarațiunea cerută la termenul fixate, că ulimul termen ce li s'a acordat pentru desfacerea acestor produse, este până la 1 Iunie 1922, cu obligațiunea, că la 1 Aprilie, 1 Mai și 1 Iunie 1922 să facă câte o declarațiune la depozitul de vânzarea tutunului în al cărei ralon cad, despre cantitățile de hârtie și tuburi vândute în luna precedentă și cele rămase nevândute la finele fiecărei luni.

După 1 Iunie 1922 ulimul termen acordat, vânzarea hârtiei de țigarette și a tuburilor streline ori îndiglene provăzute cu timbru de control R. M. S. este oprită cu desăvârșire, iar acei cari și după acest termen vor fi dovedii că mai pun în vânzare astfel de produse vor fi socotiți drept contravenienți la Legea pentru administrarea și exploatarea Monopolurilor Statului și pedepsiți conform penalităților prevăzute de această Lege pe lângă confiscarea mărfurilor.

La fel vor fi pedepsiți și li se va confiscă marfa acelora despre cari se va dovedi, că au introdus în țară după aceasta dală noi cantități de cărticele sau tuburi sau le-au fabricat în țară în mod clandestin.
(428) 1-1

Casă de vânzare

din mână liberă în Orăștie Strada Avram Iancu, Nr. 5. Constată din o prăvălie, 3 odăi, 1 bucătărie, cămară de beton, pivniță, în curte încă 2 odăi, 2 bucătării, încă o bucătărie de vară cu cuptor și o odăe, 4 meșezii de lemn, șopru, lăntănă cu pompă.

În locul cel mai plăcut al orașului. — Informații în casă.
(427) 2-3

Ocazie!

Rachiu de trevere,

am de vânzare vre-o 50 feril.
Am și rachiu de prune, cam 70-80 feril.

— o Prețuri foarte potrivite. o —

Nicolae Filimon
(413) 2-2 Vinerea.

Aviz!

Fac cunoscut că am preluat materialul de brat dela firezul statului din Jibot și vânzările se țin la fața locului în toată Marța, Merceurea și Joia timp o lună de zile.

În depozit se află peste 150 vagoane scânduri, lațuri, margini, grinzi, caferi (coarne) rotunzi, rigle și altele în toate calitățile și măsurile și se vând cu preț moderat.

Cu vagoanele-liferez la orice gară.

Teodor Vulpe
Orăștie, (jud. Hunedoara)
Telephon 30.
(421) 2-3

Pentru on. dame!
Aduc la cunoștința on. dame din loc și jur, că mi-au sosit:
cele mai nouă modele de
pălării
Cu distincă stimă:
Török Bălinț modistă.
Orăștie, peste drum de tipografia „Libertatea”.
(420) 2-3

REGATUL RONANIA
Judecătoria de ocol secția cărții funduare Orăștie.

Nr. 103/922 c. f.
Extras din edictul de licitație.

Secția cărții funduare în cauza execuțională a creditorului executorului Dr. Silviu Moldovan adv. contra debitorului executat Ganea recte Raveca Iancu din Cugir a ordonat licitația executorie pentru încasarea preterziunei de 35 Lei 75 bani capital și acc. asupra nemșcătoarelor cuprinse în prot. fund. d'n Cugir Nr. 737 și cu Nr. ord. A + 1 pe (1/2) jumătate competiției Nr. topogr. 6348/1, casa cu extensune de 61□ stărgini și 6348: fânaș cu extens. 1 Jugăr 800□ st.

Convocare.

Domnii acționari ai băncii populare „Sebeșana”, societate pe acții în Sebeșul-săsesc sunt invitați la

Adunarea generală ordinară

ce se va ține la 11 Mai s. n. 1922 la 2 ore d. a. în localul institutului din Sebeșul-săsesc cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul conziliului de administrație și al comitetului de cenzori.
3. Aprobarea conturilor de încheiere: bilanț și profit pierdere, apoi darea absoluturii conziliului de administrație și comitetului de cenzori pe anul de gestiune 1921.
4. Impărțirea profitului curat.
5. Satorirea marcelor de prezență pe anul de gestiune 1922.
6. Alegerea alor 3 membri în Conziliul de administrație, eșii la sortare conform §-ului 36 din statute, pe timp de 6 ani.
7. Alegerea comitetului de cenzori pe timp de 3 ani.
8. Eventuale propuneri intrate conform statutelor.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiași sunt rugați, conform §§ lor 23 și 24 din statute, a-și depune acțiunile și plenipotențele la cassa institutului, până la 10 Mai s. n. 5 ore după amiază. Acțiunile se pot depune și la Banca Românească Sucursala din Sibiu, ori la alte institute membre al „Solidarității”, iar reversele sunt a se înalță până la 10 Mai s. n. la cassa institutului din Sebeșul-săsesc.

Sebeșul-săsesc, 1 Aprilie 1922.

Conziliul de administrație.

(454) 1-1

Active		Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1921.		Pasive.		
	Lei	b.		Lei	b.	
Cassa numerar		537,935	97	Capital soc.		
Portofoliu				Capital	363,900	
Scot	718,561	—	Emis. nouă	121,210	—	
Credite cambiale cu acop. hipotecară	29,131	50	Fond de rezervă		485,110	
Impr. hipotecare	155,778	12	Fond special de rezervă		308,569	
Conturi Curente		6,483,928	56	Fond de penziuni al funcționarilor		15,085
Casele Institutului și alte realizări		95,905	04	Depuneri spre fructificare		33,059
Efecte publice proprii și acțiuni		1,025,797	96	Depuneri în cont-curent		7,543,753
				Diverse conturi creditoare		221,592
				Disp. și ordine de plată		273,238
				Dividendă neridicată		28,310
				Scopuri filantropice		18,094
				Interese transitoare anticipate		1,565
				Fond de zidire		20,160
				Beneficiu net		3,144
						95,555
						68
						9,047,038
						15

Contul Profit și Pierdere.

		Lei		b.				
Dobânzi plătite la:	Dep. spre fruct. impozabile	125,144	27	Dobânzi percepute la:	Scot	32,840	45	
	Dep. spre fruct. scutite de impoz.	149,247	69		Impr. hipotecare	13,068	12	
	Conturi-curente	75,535	32		Credite cambiale cu acop. hip.	4,075	25	
	Fond de rezervă	14,695	—		Conturi-curente	373,877	86	
	Fond de pens. a funcționarilor	1,416	—		Interese dela efecte publice		50,835	64
	Capit. emis. nouă	1,744	55		Provizii		142,148	82
						Venite dela casele institutului		7,800
Spese:								
Salarii	10,599	63						
Alocații de scumpete	29,548	73						
Chirii personalului	1,170	—						
Cheltuieli de administrație	20,210	06						
Marce de prezență	7,040	—						
Impozite	72,240	84						
Contribuțiuni	20,498	37						
Beneficiu net								
			367,782				423,861	
			85				68	
							50,835	
							142,148	
							7,800	
							—	
							624,646	
							14	

Sebeșul-săsesc, la 31 Decembrie 1921.

Bojiță, m. p.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Sergiu Medean, m. p. Dumitru Vulcu, m. p. D. Comșa, m. p. Dr. I. Elekeș, m. p. prezident.

Dr. A. Moga, m. p. V. Vasilca, m. p. Ioan Simu, m. p. Zaharie Tătar, m. p. Victor Săbăduș, m. p.

Subsemnatul comitet de cenzori am verificat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Sebeșul-săsesc, la 8 Aprilie 1922.

Octavian Fulea, m. p. Ioan Ursu, m. p. Ambrosie Tatar, m. p. P. Ursu, m. p. Ioan Androne, m. p. prezident. v. prezident

Simion Ispas, m. p. George Fărcaș, m. p. Nicolae Chiraa, m. p. Ioa Stanca, m. p.

Însărcinatele cu dreptul de folosință în Sava Iova lui Danil sub B 2, 6348/1 6348/2 în 1600 Lei.

Licitația vor ține-o la 24 Aprilie 1922, orele 10 a. m. în comuna Cugir la casa comunală.

Nemișcătoral ce cade sub licitație nu se poate vinde cu un preț mai mic de două treimi a prețului de strigare.

Cel care doare să liciteze sunt obligați a depune ca vadiu la mâinile delegatului zece la sută din prețul de strigare în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile conform legii pentru cauziuni socotite în cursul stabilit în §-ul 42 al art. de lege LX. din 1881, sau a predă delegatului reversul despre depunerea a vadiului în depozit judiciar și a subscrie condițiile de licitație (§§ 147, 150, 170, art. de lege LX. din 1881. §-ul 21, al art. de lege XLI din 1908.

Acela care a făcut un ofert mai mare ca prețul de strigare e obligat a completa vadiul până la procentele corespunzătoare sumei oferite, (§. 25 XLI, 1908)

Orăștie, la 22 Februarie 1922.

Dr. Cadariu, m. p., judecător.

(430) 1-1

REGATUL ROMANIA

Judecătoria de ocol secția cărții funduare Orăștie.

Nr. 104/1922 c. f.

Extras din edictul de licitație.

Secția cărții funduare în cauza execuțională a creditorului executantului George Marginean I. Simion și cons. din Cugir contra debitorului executat Virgil Mauro din Cugir, a ordonat licitația executorie pentru încasarea prelușionel de 22 Lei 50 bani capital și accesoriu asupra nemisțătoarelor cuprinse în prot. fund. din Cugir 586, 1020, 1388, și Nr. ord. A + 9, 11, A + 3, A + 2 și Nr. topogr. 5406a via cu extensune de 96□ stângini Nr. topogr. 5405 grădină cu extensune de 118□ stângini Nr. topogr. 620/2, 621/2, casa și grădina cu extensune de 300□ stângini, Nr. topogr. 5628 grădină cu extensune de 186□ st. total însărcinate cu dreptul de folosință în favorul lui Vafa Berlan și văduva lui Carol Jászberényi 5406a în 12 Lei, Nr. topogr. 5405 în 14 Lei, Nr. topogr. 620/2, 621/1 în 500 Lei, Nr. topogr. 5628 în 20 Lei în comuna Cugir.

Licitația vor ține-o la 25 Aprilie 1922 orele 10 a. m. în comuna Cugir la casa comunală.

Nemișcătoral ce cade sub licitație nu se poate vinde cu un preț mai mic de două treimi a prețului de strigare.

Cel care doare să liciteze sunt obligați a depune ca vadiu la mâinile delegatului zece la sută din prețul de strigare în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile conform legii pentru cauziuni socotite în cursul stabilit în §-ul 42 al art. de lege LX. din 1881, sau a predă delegatului reversul despre depunerea vadiului în depozit judiciar și a subscrie condițiile de licitație (§§ 147, 150, 170, art. de lege LX. din 1881, §-ul 21 al art. de lege XLI. din 1908).

Acela care a făcut un ofert mai mare ca prețul de strigare, e obligat a completa vadiul până la procentele corespunzătoare sumei oferite, (§. 25 LXI, 1908).

Orăștie, la 22 Febr. 1921.

Dr. Cadariu, m. p., judecător.

(429) 1-1

Dacă vrei să bei vin bun la sfintele sărbători,
cumpărați din

Noul depozit de vin: ZOBEL,

Orăștie, Strada Mihai Viteazul Nr. 56 (drumul țării, peste drum de biserica greco-orientală).

Prețuri reduse!

Lei: 8, 10, 12, 14, 16 și 18.

Au sosit:

Mărfuri de coloniale, —

Vinetele de var, frumoase!

vopsele de ouă; — făină, — țărițe, — petrol,
și se vând cu prețuri ieftine, în prăvălia:

Frații Mayer

Orăștie, Str. Mihai Viteazul.

(403) 4-6

Ocazie rară!

A V I Z!

Ocazie rară!

Subscrisul aduc la cunoștința On. public din Orăștie și jur, căci cu ocaziunea Sf. Sărbători ale Paștilor, re-somand **magazinul meu de vinuri** din cele mai bune, pe care l-am deschis în Orăștie, Str. Fabricii Nr. 8.

Nu întârziți nici unul de a nu-mi cerceta și gusta vinurile mele pe Sf. Paști. **Vânz în mte și mare.**

Șofron Nedela,
magaziner de vinuri.

(419) 2-2

Fabrica românească de mașini și clopote „SCHIEB“ DIN SIBIIU

atrage luarea aminte a economilor din țară asupra ma-relui ei depozit de:

Mașini agricole: pluguri, grape, sămănătoare, **Batoze** (mașini de îmblătit), treerătoare, — etc.

Motoare de benzină pentru mașini de ori-ce fel,

Mori mari și mici, cu toate cele ce se țin de ele. Le instalează însași fabrica.

Deosebit apoi atrage luarea aminte asupra neîntre-cutei sale **Turnătorii de clopote**, care varsă din **materialul cel mai bun**, cele mai fine clopote, cu sunetul cel mai plăcut, cu scrisoare pe ele după plac. Totul pe garanție că e lucru de-ăvârșit! Prețuri cât se poate de moderate!

(432) 1-1

Domn, 35 ani, titrat, șef de ser-viciu la instituție bancară, venit 50.000 Lei anual, dorește:

căsătorie

cu o domnișoară sau doamnă, bună condiție, fizic plăcut, sănătoasă, po-sedind dotă numeror și case. — **Discrețiune absolută. Răspundeți:** C. Patrichi — Poste restante — Sibiu. (425) 1-2

— Șase olăi de fân, calitatea I. e de vânzare la Acoș Toroya în Hunedoara. (426) 1-1

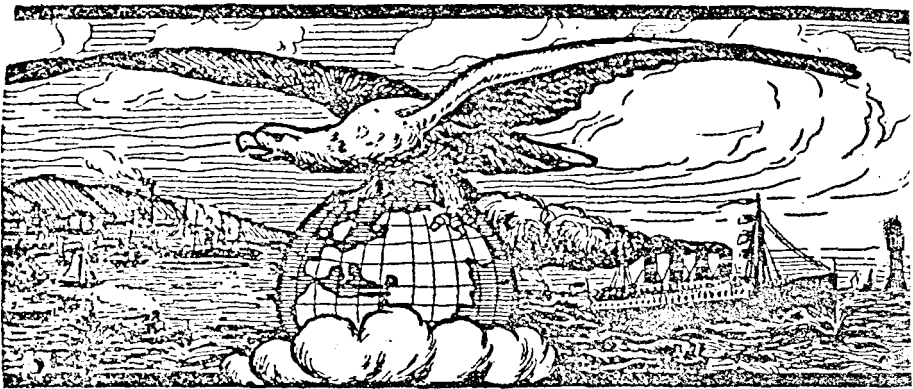
Atenție!

La subscrișii se găsesc **vinuri** de prima calitate de pe **Turnave** vinuri de masă și de soia, — pre-cum și **țuică**, rachiu de treverk și silvoriu întors, —

vânzare în mare!

Tot aci se capătă ieftin altor de **viță de vie** din vestitele pep-linere (școli) de viță de pe **Turnave!**

(433) Gu stimă: **Frații Kartmann** 1-3 Orăștie, Str. Cetății Nr. 13.

Banca Centrală

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT, SOCIETATE PE ACTII
— CLUJ. — Filială principală: Sibiu. —

strada Cisnădiei No. 7 etajul al II-lea

Capital Lei 50 milioane. Fond de rezervă L 16 mil.

Centrala în Cluj, Strada Regina Maria Nr. 6.

Edificiul propriu. — Telefon: 783 și 188.

Legături directe cu străinătatea
Mari magazine de mărfuri la toate filialele.

EXPORT-IMPORT

Secția de mărfuri și Secția de cereale
importă și exportă, cumpără și vinde tot felul de mărfuri co-loniale, de bătănie, textile, cereale și produse agronomice.

Secția de Bancă și Secția industrială
se ocupă cu totfelul de afaceri bancare, financiază, nego-nalizează și crează noi ramuri de industrii.

Secția de organizare și secția Americană
fac acviziția și propagandă cuvenită, dau informațiuni și sfaturi binevoitoare gratuit tuturor acelor care li-se adresează.

Asignate și cecuri americane, dolari,
precum și libele de depunere dela atle bănci străine, se primesc spre încasare, aducându-se banii la noi fără cheltuială și eli-berându-se imediat libel de depunere.

Pentru **Depuneri spre fructificare** dăm:
in **Cont-curent** 4 1/2% netto
pe **libel de depunere** cu abdicere reglement. 5% - 5 1/2% netto
pe **libel de depunere** cu termen fix de 1 an și
după sume mai mari 6% netto

(394) 4-

Darea după interese o plătește Institutul.

Dolari, asignate și cecuri americane, se primesc spre încasare și depunerile se primesc spre păstrare și fruc-tificare totdeauna sub cele mai favorabile condițiuni la:
Banca Centrală Cluj str. Regina Maria Nr. 6.
Banca Centrală, Filiala Alba-Iulia (fosta bancă „Iulia“)
Banca Centrală, Filiala Ared Piața Boroa Béni Nr. 3.
Banca Centrală Filiala Hașleg, (f. bancă „Hoșlegana“)
Banca Centrală, Filiala Oradea-mare, (f. b. Sentinela)
Banca Centrală, Filiala Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 7. II.
Banca Centrală, Filiala Turda, (f. bancă „Arieșana“)

Sprrijiniți **BANCA CENTRALĂ** căci este cel mai mare Institutul industrial și comercial al nostru, înființat cu capital curat românesc-ardelenesc. — Prin muncă neobosită și chivernicală cu rost și-a creiat în scurtă vreme un loc de frunte.